

Θούριος

Ρήγας Φεραίος Βελεστινλής

Ρήγας Φεραίος

Θούριος

ἦτοι Ὀρμητικὸς Πατριωτικὸς Ὑμνος πρῶτος,
εἰς τὸν ἦχον, ΜΙΑ ΠΡΟΣΤΑΓΗ ΜΕΓΑΛΗ
1797

Ὡς πότε παλικάρια νὰ ζοῦμεν στὰ στενά,
Μονάχοι σὰ λιοντάρια, σταῖς ράχαις στὰ βουνά;
Σπηλαιῖς νὰ κατοικοῦμεν, νὰ βλέπωμεν κλαδιά,
Νὰ φεύγωμ' ἀπ' τὸν Κόσμον, γιὰ τὴν πικρὴ σκλαβιά.
Νὰ χάνωμεν ἀδέλφια, Πατρίδα, καὶ Γονεῖς,
Τοὺς φίλους, τὰ παιδιὰ μας, κί' ὅλους τοὺς συγγενεῖς.
Καλλιῶναι μίας ὥρας ἐλεύθερη ζωή,
Παρὰ σαράντα χρόνοι σκλαβιά, καὶ φυλακή.
Τί σ' ὠφελεῖ ἂν ζήσης, καὶ εἶσαι στὴ σκλαβιά,
Στοχάσου πὼς σὲ ψένουν καθ' ὥραν στὴ φωτιά.
Βεζύρης, Δραγουμάνος, Ἀφέντης κί' ἂν σταθῆς,
Ὁ Τύραννος ἀδίκως, σὲ κάμει νὰ χαθῆς.
Δουλεύεις ὄλ' ἡμέρα, σὲ ὅ,τι κί' ἂν σοὶ πῆ,
Κί' αὐτὸς πασχίζει πάλιν, τὸ αἷμα σου νὰ πιῆ.
Ὁ Σοῦτζος, κί' ὁ Μουρούζης, Πετράκης, Σκαναβῆς,

Γίγκας, καὶ Μαυρογένης, καθρέπτῃς, εἶν' νὰ ἰδῆς.
Ἄνδρεῖοι Καπετάνοι, Παπάδες, λαϊκοί,
Σκοτώθηκαν κί Ἀγάδες, μὲ ἄδικον σπαθί.
Κί ἀμέτρητ' ἄλλοι τόσοι, καὶ Τοῦρκοι, καὶ Ρωμιοί,
Ζωήν, καὶ πλοῦτον χάνουν, χωρὶς καμμιά ἴφορμή.
Ἐλᾶτε μ' ἕναν ζῆλον, σὲ τοῦτον τὸν καιρόν,
Νὰ κάμωμεν τὸν ὄρκον, ἐπάνω στὸν Σταυρόν.
Συμβούλους προκομμένους, μὲ πατριωτισμόν,
Νὰ βάλλωμεν εἰς ὅλα, νὰ δίδουν ὀρισμόν.
Οἱ νόμοι νάν' ὁ πρῶτος, καὶ μόνος ὁδηγός,
Καὶ τῆς πατρίδος ἕνας, νὰ γένη Ἀρχηγός.
Γιατί κ' ἡ ἀναρχία, ὁμοιάζει τὴν σκλαβιά,
Νὰ ζοῦμε σὰ θηρία, εἶν' πλιὸ σκληρὴ φωτιά.
Καὶ τότε μὲ τὰ χέρια, ψηλὰ στὸν Οὐρανόν,
Ἄς ποῦμ' ἀπ' τὴν καρδιά μας, ἔτοῦτα στὸν Θεόν.

**Ἐδῶ σηκώνονται οἱ Πατριῶται ὀρθοί,
καὶ ὑψώνοντες τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Οὐρανόν,
κάμνουν τὸν ὄρκον.
Ὅρκος κατὰ τῆς Τυραννίας, καὶ τῆς ἀναρχίας.**

Ὡ Βασιλεῖ τοῦ Κόσμου, ὀρκίζομαι σὲ σέ,
Στὴν γνώμην τῶν τυράννων, νὰ μὴν ἐλθῶ ποτέ.
Μήτε νὰ τοὺς δουλεύσω, μήτε νὰ πλανηθῶ,
εἰς τὰ ταξίματά τους, γιὰ νὰ παραδοθῶ.
Ἐν ὅσῳ ζῶ στὸν Κόσμον, ὁ μόνος μου σκοπός,

Γιὰ νὰ τοὺς ἀφανίσω, θὲ νάναι σταθερός.
Πιστὸς εἰς τὴν Πατρίδα, συντρίβω τὸν ζυγόν,
Ἀχώριστος γιὰ νᾶμαι, ὑπὸ τὸν Στρατηγόν.
Κί ᾗν παραβῶ τὸν ὄρκον, νὰ στράψ᾽ ὁ Οὐρανός,

Καὶ νὰ μὲ κατακάψη, νὰ γένω σὰν καπνός.

Τέλος τοῦ Ὁρκου.

Σ᾽ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι, καὶ Νότον καὶ Βοριά,
Γιὰ τὴν Πατρίδα ὅλοι, νάχωμεν μία καρδιά.
Στὴν πίστιν τοῦ καθ᾽ ἕνας, ἐλεύθερος νὰ ζῆ,
Στὴν δόξαν τοῦ πολέμου, νὰ τρέξωμεν μαζύ.
Βουλγάροι, κί Ἄρβανῆτες, Ἀρμένοι καὶ Ρωμιοί,
Ἀράπιδες, καὶ ἄσπροι, μὲ μία κοινὴ ὁρμή.
Γιὰ τὴν ἐλευθερίαν, νὰ ζώσωμεν σπαθί,
Πῶς εἴμασθ᾽ ἀντρειωμένοι, παντοῦ νὰ ξακουσθῆ.
Ὅσ᾽ ἀπ᾽ τὴν τυραννίαν, πῆγαν στὴ ξενητιά,
Στὸν τόπον τοῦ καθ᾽ ἕνας, ἄς ἔλθῃ τώρα πιά.
Καὶ ὅσοι τοῦ πολέμου, τὴν τέχνην ἀγροικοῦν,
Ἐδῶ ἄς τρέξουν ὅλοι, τυράννους νὰ νικοῦν.
Ἡ Ρούμελη τοὺς κράζει, μ᾽ ἀγκάλαις ἀνοιχταῖς,
Τοὺς δίδει βίον, καὶ τόπον, ἀξίαις καὶ τιμαῖς.
Ὡς πὸτ᾽ Ὀφφικιάλος, σὲ ξένους Βασιλεῖς.
Ἔλα νὰ γένης στύλος, δικῆς σου τῆς φυλῆς.
Κάλλιο γιὰ τὴν Πατρίδα, κανένας νὰ χαθῆ,

Ἦ νὰ κρεμάση φούντα, γιὰ ξένον στὸ σπαθί.
Καὶ ὅσοι προσκυνήσουν, δὲν εἶναι πλιὸ ἐχθροί,
Ἀδέλφια μας θὰ γένουν, ἅς εἶναι κ' ἐθνικοί.
Μὰ ὅσοι θὰ τολμήσουν, ἀντίκρου νὰ σταθοῦν,
Ἐκεῖνοι καὶ δικοί μας, ἂν εἶναι ἅς χαθοῦν.
Σουλλιώταις, καὶ Μανιώταις, λιοντάρια ξακουστά,
Ὡς πότε σταις σπηλαίς σας, κοιμάσθε σφαλιστά.
Μαυροβουνιοῦ καπλάνια, Ὀλύμπου σταυραητοί,
Κί' Ἀγράφων τὰ ξευτέρια, γεννῆτε μία ψυχή.
Ἄνδρεῖοι Μακεδόνες, ὀρμήσατε γιὰ μία,
Καὶ αἷμα τῶν τυράννων, ρουφήστε σᾶ θεριά.
Τοῦ Σάββα καὶ Δουνάβου, ἀδέλφια Χριστιανοί,
Μὲ τ' ἄρματα στὸ χέρι, καθ' ἓνας ἅς φανῆ.
Τὸ αἷμα σας ἅς βράση, μὲ δίκαιον θυμόν,
Μικροὶ μεγάλ' ὀμῶστε, τυράννου τὸν χαμόν.
Λεβέντες ἀντριωμένοι, Μαυροθαλασσινοί,
Ὁ βάρβαρος ὡς πότε, θὲ νὰ σᾶς τυραννῆ.
Μὴ καρτερῆτε πλέον, ἀνίκητοι Λαζοί,
Χωθῆτε στὸ μπογάζι, μ' ἐμᾶς κ' ἐσεῖς μαζί.
Δελφίνια τῆς θαλάσσης, ἀζδέρια τῶν Νησιῶν,
Σὰν ἀστραπὴ χυθῆτε, κτυπᾶτε τὸν ἐχθρόν.
Τῆς Κρήτης, καὶ τῆς Νίδρας, θαλασσινὰ πουλιά,
Καιρὸς εἶν' τῆς Πατρίδος, νὰ κοῦστε τὴν λαλιά.
Κί' ὅσ' εἶστε στὴν Ἀρμάδα, σὰν ἄξια παιδιά,
Οἱ Νόμοι σας προστάζουν, νὰ βάλλετε φωτιά.
Μ' ἐμᾶς κ' ἐσεῖς Μαλτέζοι, γεννῆτ' ἓνα κορμί,
Κατὰ τῆς τυραννίας, ριχθῆτε μὲ ὀρμή.

Σᾶς κράζει ἡ Ἑλλάδα, σᾶς θέλει σας πονεῖ,
Ζητᾷ τὴν συνδρομὴν σας, μὲ μητρικὴν φωνή.
Τί στέκεις, Παζβαντζίουγλου, τόσον ἐκστατικός;
Τεινάξου στὸ Μπαλκάνι, φώλιασε σὰν ἀητός.
Τοὺς μπούφους, καὶ κοράκους, καθόλου μὴ ψηφᾶς,
Μὲ τὸν ραγιὰ ἐνώσου, ἂν θέλῃς νὰ νικᾶς.
Σηλίστρα, καὶ Μπραῖλα, Σμαήλι καὶ Κυλί,
Μπενδέρι, καὶ Χωτήνι, ἐσένα προσκαλεῖ.
Στρατεύματά σου στεῖλε, κ' ἐκεῖνα προσκυνοῦν,
Γιατί στὴν τυραννίαν, νὰ ζήσουν δὲν ἔμπορουν.
Γγιουρτζὴ πλια μὴ κοιμᾶσαι, συκώσου μὲ ὄρμην,
Τὸν Μπρούσια νὰ μοιάσης, ἔχεις τὴν ἀφορμὴν.
Καὶ σὺ ποὺ στὸ Χαλέπι, ἐλεύθερα φρονεῖς,
Πασιὰ καιρὸν μὴ χάνεις, στὸν κάμπτον νὰ φανῆς.
Μὲ τὰ στρατεύματά σου, εὐθύς νὰ σηκωθῆς,
Στῆς Πόλης τὰ φερμάνια, ποτὲ νὰ μὴ δοθῆς.
Τοῦ Μισιργιοῦ ἀσλάνια, γιὰ πρώτη σας δουλιὰ,
Δικόν σας ἓνα Μπέι, κάμετε Βασιλιά.
Χαράτζι τῆς Αἰγύπτου, στὴν Πόλ' ἄς μὴ φανῆ,
Γιὰ νὰ ψοφήσ' ὁ λύκος, ὅπου σας τυραννεῖ.
Μὲ μία καρδιὰν ὅλοι, μία γνώμην, μία ψυχὴ,
Κτυπᾶτε τοῦ τυράννου, τὴν ρίζαν νὰ χαθῆ.
Ν' ἀνάψωμεν μία φλόγα, σὲ ὅλην τὴν Τουρκιά,
Νὰ τρέξ' ἀπὸ τὴν Μπόσνα, καὶ ὡς τὴν Ἀραπιά.
Ψηλὰ στὰ μπαϊράκια, συκῶστε τὸν Σταυρόν,
Καὶ σὰν ἀστροπελέκια, κτυπᾶτε τὸν ἐχθρόν.
Ποτὲ μὴ στοχασθῆτε, πῶς εἶναι δυνατός,

Καρδιοκτυπᾶ καὶ τρέμει, σὰν τὸν λαγῶ κι' αὐτός.

Τρακόσιοι γκιρτζιαλίδες, τὸν ἔκαμαν νὰ διῆ,
Πῶς δὲν ἔμπορεῖ μὲ τόπια, μπροστὰ τοὺς νὰ ἐβγῆ.

Λοιπὸν γιὰτὶ ἀργῆτε, τὶ στέκεσθε νεκροί;

Ξυπνήσατε μὴν εἴσθε, ἐνάντιοι κ' ἐχθροί.

Πῶς οἱ Προπάτορές μας, ὀρμοῦσαν σὰ θεριά,

Γιὰ τὴν ἐλευθερίαν, πηδοῦσαν στὴ φωτιά.

Ἔτσι κ' ἡμεῖς, ἀδέρφια, ν' ἀρπάξωμεν γιὰ μιά,

Τ' ἄρματα καὶ νὰ βγοῦμεν, ἀπ' τὴν πικρὴ σκλαβιά.

Νὰ σφάξωμεν τοὺς λύκους, ποὺ στὸν ζυγὸν βαστοῦν,

Καὶ Χριστιανούς, καὶ Τούρκους, σκληρὰ τοὺς

τυραννοῦν.

Στεργιάς, καὶ τοῦ πελάγου, νὰ λάμψη ὁ Σταυρός,

Καὶ στὴν δικαιοσύνην, νὰ σκύψη ὁ ἐχθρός.

Ὁ Κόσμος νὰ γλυτώσῃ, ἀπ' αὐτὴν τὴν πληγὴ,

Κ' ἐλεύθεροι νὰ ζῶμεν, ἀδέρφια εἰς τὴν Γῆ.

Πέρασ μὲν ὦδε,

Ἡ δὲ αὐτὴ πρᾶξις τέρας.